

UMBISIKULINE TEGUMOOD

1. Что такое *umbisikuline tegumood*?

Это **неопределённо-личная форма**, аналог пассивного залога («делается», «будет построен») или безличного действия («темнеет») в русском языке.

Кто совершает действие — неважно или неизвестно.

Например:

- *Uksele koputatakse.* – В дверь стучат.
 - *Eestis räägitakse eesti keelt.* – В Эстонии говорят на эстонском.
-

2. Как образуется *umbisikuline tegumood*?

ОБЩЕЕ ПРАВИЛО: *umbisikuline tegumood* образуется от корня той основной формы глагола (основные формы — это *ma*, *da* и *-n*), которая не похожа на остальные.

Пример:

kirjutama, *kirjutada*, *kirjutan* – у всех трех форм одинаковый корень “*kirjuta-*“.

õmblema, *õmmelda*, *õmblen* – для создания форм пассивного залога берем корень у “*õmmelda*“, т. к. корень “*õmmel-*“ отличается.

2.1. Настоящее и будущее времена (olevik/tulevik)

Положительная форма: основа глагола (корень) + суффикс **-takse/-dakse/-akse**, в зависимости от типа глагола.

Отрицательная форма: *ei* + основа глагола + *-ta/-da*, в зависимости от типа глагола.

Примеры:

- *Lauldakse.* – Поют.
- *Ei laulda.* – Не поют.
- *Kirjutatakse raamatut.* – Книгу пишут.
- *Ei kirjutata raamatut.* – Книгу не пишут.

Как узнать, какой суффикс использовать: *-takse*, *-dakse* или *-akse*?

Если основа глагола оканчивается на согласную → добавляем **-takse**:

kirjutama → *kirjutatakse*
kuulama → *kuulatakse*

- **Если основа оканчивается на гласную** → добавляем **-dakse**:

õmmelda → *õmmeldakse*
laulma → *lauldakse*

- **-akse** появляется в особых случаях, когда глагол либо не имеет согласной в корне, либо имеет нестандартную основу, которая не заканчивается ни на чёткую согласную, ни на гласную (см. раздел «Erandid – исключения»).

tulla → *tullakse*
minna → *minnakse*
näha → *nähakse*
panna → *pannakse*

- СОВЕТ: выучи глаголы из таблицы 5 :)
-

2.2. Простое прошедшее время (lihtminevik)

Форма: основа глагола + *-ti* / *-di*

Отрицательная форма: *ei* + *-tud* / *-dud*

Примеры:

- *Lauldi.* – Пели.
 - *Ei lauldu.* – Не пели.
 - *Raadiot kuulati.* – Радио слушали.
 - *Ei kuulatud.* – Не слушали.
-

2.3. Действие в виде результата, «перфект»

Форма: *-tud* / *-dud*

Употребляется с глаголами **olema, saama, peab, tuleb** и т. д.

Примеры:

- *See on tehtud.* – Это сделано.
 - *See oli kirjutatud.* – Это было написано.
 - *See saab tehtud.* – Это будет сделано.
 - *See peab olema kirjutatud.* – Это должно быть написано.
-

3. Когда используется?

- Когда исполнитель действия не важен или неизвестен:**
Uksele koputatakse. – В дверь стучат.
 - Когда говорим об общем действии в обществе:**
Eestis õpitakse palju keeli. – В Эстонии учат много языков.
 - В официальной речи, объявлениях, инструкциях:**
Ruumis ei suitsetata. – В помещении не курят.
 - Когда описывается состояние объекта без указания субъекта**
Kiri on kirjutatud. – Письмо написано.
-

4. Сравнительная таблица: *Isikuline* vs *Umbisikuline*

№	Основные формы	Личное	Безличное	Перевод
1	Kirjutama, kirjutada, kirjutan	Ta kirjutab kirja.	Kirja kirjutatakse.	Он пишет письмо / Письмо пишут.
2	Lugema, lugeda, loen	Nad loevad raamatut.	Raamatut loetakse.	Они читают книгу / Книгу читают.
3	Sööma, süüa, söön	Ta sööb suppi.	Suppi süükse.	Он ест суп / Суп едят.
4	Kuulama, kuulata, kuulan	Õpilased kuulavad muusikat.	Muusikat kuulatakse.	Ученики слушают музыку / Музыку слушают.
5	Pesema, pesta, pesen	Laps peseb käsi.	Käsi pestakse.	Ребёнок моет руки / Руки моют.
6	Avama, avada, avan	Ema avab ukse.	Uks avatakse.	Мама открывает дверь / Дверь откроют.
7	Sulgema, sulgeda, sulen/sulgen	Nad sulgevad akna.	Aken suletakse.	Они закрывают окно / Окно закроют.
8	Koristama, koristada, koristan	Me koristame tuba.	Tuba koristatakse.	Мы убираем комнату / Комнату убирают.
9	Parandama, parandada, parandan	Isa parandab ratast.	Ratas parandatakse.	Папа чинит велосипед / Велосипед починят.
10	Tegema, teha, teen	Lapsed teeval nalja.	Nalja tehakse.	Дети шутят / Шутят.

5. Erandid — исключения

Можно называть просто «сложные глаголы» :)

№	Основные формы	Mida tehakse? Что делают?	Mida ei tehta? Что не делают?	Mida tehti? Что делали?	Mida ei tehtud? Что не делали?
	Tegema,				
1	teha, teen	tehakse	ei tehta	tehti	ei tehtud
	Olema,				
2	olla, olen	ollakse	ei olda	oldi	ei oldud
	Tulema,				
3	tulla, tulen	tullakse	ei tulda	tuldi	ei tuldud
	Nägema,				
4	näha, näen	nähakse	ei nähta	nähti	ei nähtud
	Panema,				
5	panna, panen	pannakse	ei panda	pandi	ei pandud
	Surema,				
6	surra, suren	surrakse	ei surda	surdi	ei surdud
	Sööma,				
7	süüa, söön	süükse	ei sööda	söödi	ei söödud
	Jooma,				
8	juua, joon	juuakse	ei jooda	joodi	ei joodud
	Tooma,				
9	tuua, toon	tuuakse	ei tooda	toodi	ei toodud
	Käima,				
10	käia, käin	käiakse	ei käida	käidi	ei käidud
	Müüma,				
11	müüa, müün	müükse	ei müüda	müüdi	ei müüdud
	Viima,				
12	viiua, viin	viiakse	ei viida	viidi	ei viidud
	Minema,				
13	minna, lähen	minnakse	ei minda	mindi	ei mindud
14	Andma,	antakse	ei anta	anti	ei antud

№	Основные формы	Mida tehakse? Что делают?	Mida ei tehta? Что не делают?	Mida tehti? Что делали?	Mida ei tehtud? Что не делали?
	anda, annan				
	Leidma,	leitakse	ei leita	leiti	ei leitud
15	leida, leian				
	Teadma,	teatakse	ei teata	teati	ei teatud
16	teada, tean				
	Võtma,	võetakse	ei võeta	võeti	ei võetud
17	võtta, võtan				
	Jätma,	jäetakse	ei jäeta	jäeti	ei jäetud
18	jätta, jätan				
	Pidama,	peetakse	ei peeta	peeti	ei peetud
19	pidada, pean				
	Lootma,	loodetakse	ei loodeta	loodeti	ei loodetud
20	loota, loodan				
	Saatma,	saadetakse	ei saadeta	saadeti	ei saadetud
21	saata, saadan				
	Püüdma,	püütakse	ei püüta	püüti	ei püütud
22	püüda, püünan				
	Jääma,	jäädakse	ei jäada	jäädi	ei jäädud
23	jääda, jäään				

СОВЕТ:

Группируй для себя глаголы, чтобы легче училось. :)

1. Sööma, jooma, looma, tooma и т.д.
2. Müüma, viima и т. д.
3. Tegema, nägema и т. д.
4. Saatma, lootma и т. д.
5. Võtma, jätma и т. д.

6 Упражнения

1. Kirjuta olevikus.

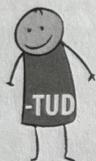
1. Koolis ei (kirjutama) pliatsiga, vaid pastakaga. 2. Sünnipäevadel (tantsima). 3. Täna ei (söitma) maale. 4. Laulupeol (laulma). 5. Kohvikus (pakkuma) päevasuppi. 6. Teade (andma) kõigile edasi. 7. Tänapäeval (pidama) sünnipäevi pigem väljas. 8. Eestis (maksma) sageli pangakaardiga. 9. Lastevanemate koosolekul (räädima) vahel liiga kaua. 10. Poest (ostma) tavaliselt piima, leiba ja saia. 11. Üritustel tavaliselt ei (vaatama) telekat. 12. Suvel (puhkama) mere ääres. 13. Nädalavahetustel (magama) nii kaua kui võimalik. 14. Tunnis ei (istuma) telefonis. 15. Bussipeatuses (ootama) bussi. 16. Vanematele ei (valetama). 17. Kinos (näitama) häid filme.

© Inga Mangus ja Merge Simmul **179**

Lk 179 h 1

- 1. kirjutata 2. tantsitakse 3. sõideta**
- 4. lauldakse 5. pakutakse 6. antakse**
- 7. peetakse 8. makstakse 9. räägitakse**
- 10. ostetakse 11. vaadata 12. puhatakse**
- 13. magatakse 14. istuta 15. oodatakse**
- 16. valetata 17. näidatakse**

2. Täida tabel.

-TUD vorm	Mida tehakse?	Mida tehti?
1. ehitatud	<i>ehitatakse</i>	<i>ehitati</i>
2. õpitud		
3. saadetud		
4. sõidetud		
5. loetud		
6. muudetud		
7. parandatud		
8. õmmeldud	<i>õmmeldakse</i>	<i>õmmeldi</i>
9. kuuldud		
10. võimeldud		
11. mõteldud/mõeldud		
12. vörreldud		
13. naerdud		
14. käidud	<i>käiakse</i>	<i>käidi</i>
15. söödud		
16. pandud		
17. mindud		
18. toodud		

Lk 180 h 2

2. õpitakse, õpiti 3. saadetakse, saadeti
 4. sõidetakse, sõideti 5. loetakse,
 loeti 6. muudetakse, muudeti
 7. parandatakse, parandati 9. kuuldakse,
 kuuldi 10. võimeldakse, võimeldi
 11. mõeldakse, mõeldi 12. vörreldakse,
 vörreldi 13. naerdakse, naerdi
 15. süükse, söödi 16. pannakse, pandi
 17. minnakse, mindi 18. tuuakse, toodi

3. Kirjuta laused olevikus.

1. Lapsed (mängima) maja ees palli. Õhtuti (mängima)
maja ees palli. 2. Vend (värvima) maja roheliseks. Maja (värvima)
roheliseks. 3. Inimesed (õppima) kogu elu. (Õppima) kogu
elu. 4. Isa (parandama) telefoni. Kus (parandama)
mobiiltelefone? 5. Mida poes (müüma)? Kes (müüma)
korterit? 6. Linnas (ehitama) kauplust. Me (ehitama) maja.
7. Õpilased (sööma) koolisöökla. Mida (sööma) koolisöökla?
8. Suvel (jooma) külma vett. Suvel inimesed (jooma) külma
vett. 9. Tahvlile (kirjutama) markeriga. Ma (kirjutama)
pastakaga. 10. Minu õde (lugema) palju. Ülikoolis (lugema)
palju. 11. Haigele (andma) rohtu. Arst (andma) rohtu. 12. Millal
..... (tooma) kuusk tappa? Kes (tooma) kuuse tappa? 13. Töö
eest (makma) palka. Kas sina (maksma) pilet eest? 14. Ma
..... (panema) ukse kinni. Kinod ja teatrid (panema) taas kinni.
15. Kaubale (tulema) järele. Kaup (tulema) homme.
16. Lapsed (käima) lasteaias. Lasteaias (käima) õues iga päev.

Lk 180 h 3

- 1.** mängivad, mängitakse **2.** värvib,
värvitakse **3.** õpivad, õpitakse
4. parandab, parandatakse **5.** müükse,
müüb **6.** ehitatakse, ehitame
7. söövad, süükse **8.** juuakse, joovad
9. kirjutatakse, kirjutan **10.** loeb, loetakse
11. antakse, annab **12.** tuuakse, toob
13. makstakse, maksad **14.** panen,
pannakse **15.** tullakse, tuleb **16.** käivad,
käiakse

4. Kirjuta laused umbisikulises tegumoes.

1. Lapsed ei laula kunstitunnis. **2.** Nad rääkisid palju. **3.** Ma ei vaadanud aknast välja. **4.** Nad räägivad nii. **5.** Ta ei õppinud siin. **6.** Lapsed karjusid koos. **7.** Nad hääletasid klassis. **8.** Meie ei lobise klassis. **9.** Ta tantsib igal pool. **10.** Ema andis lapsele raha. **11.** Inimesed pesevad end hommikuti. **12.** Sportlased treenivad staadionil. **13.** Me vastasime õigesti. **14.** Nad käivad ekskursioonidel. **15.** Mida te poest tellisite? **16.** Ma saatsin sulle e-kirja. **17.** Te hakkate töötama. **18.** Mis keeles ta mõtleb? **19.** Nad ei sõitnud maale. **20.** Sõbrad helistavad mulle sageli.

Lk 181 h 4

1. Kunstitunnis ei laulda. **2.** Räägiti palju. **3.** Ei vaadatud aknast välja. **4.** Nii

räägitakse. **5.** Siin ei õpitud. **6.** Karjuti koos. **7.** Klassis hääletati. **8.** Klassis ei lobiseta. **9.** Igal pool tantsitakse. **10.** Lapsele anti raha. **11.** Hommikuti pestakse end. **12.** Staadionil treenitakse. **13.** Vastati õigesti. **14.** Käiakse ekskursioonidel. **15.** Mida poest telliti? **16.** Saadeti e-kiri. **17.** Hakatakse töötama. **18.** Mis keeles mõeldakse/mõeldakse? **19.** Maale ei sõidetud. **20.** Mulle helistatakse sageli.

5. Kirjuta laused minevikus.

1. Õhtul enam telerit ei (vaatama). 2. Teadet ei (andma) kahjuks edasi. 3. Eile (maksma) parklas sularahas. 4. Laulupeol (laulma). 5. Klassis ei (mängima) telefonis, vaid (kuulama) õpetajat. 6. Nädalavahetusel (puhkama). 7. Millega 70 aastat tagasi (kirjutama)? 8. Kus seekord üritust (pidama)? 9. Neile ei (valetama), nad said ise valesti aru. 10. Pühapäeval (magama) kella kaheni pääval. 11. Seekord (räakima) koosolekul eriti kaua. 12. Peol ei (tantsima). 13. Kõige rohkem (ostma) poest jõulude ajal verivorsti. 14. Koju ei (sõitma) trolli, vaid bussiga. 15. Kaubamajas (pakkuma) tasuta komme. 16. Kinos (vaatama) põnevat filmi. 17. Rong läks katki ning uut rongi (ootama) veerand tundi.

Lk 181 h 5

- 1. vaadatud 2. antud 3. maksti 4. lauldi**
- 5. mängitud, kuulati 6. puhati 7. kirjutati**
- 8. peeti 9. valetatud 10. magati 11. räägiti**
- 12. tantsitud 13. osteti 14. sõidetud**
- 15. pakuti 16. vaadati 17. oodati**

6. Kirjuta lünka tegusõna umbisikulises tegumoes liht- ja täisminevikus.

1. saatma: Kutsed *saadeti* meili teel. Kutsed *on* meili teel *saadetud*. **2. helistama:** Mulle võõralt telefoninumbriilt. Mulle sageli võõralt numbrilt
3. sõitma: Eelmisel nädalal ülekäigurajal jalakäijale otsa. Jalakäijatele ülekäigurajal otsa **4. tegema:** Mulle ettepanek osaleda konkursil. Mulle huvitavaid ettepanekuid. **5. keelduma:** Ivole viisat andmast. Ivole korduvalt viisat andmast. **6. küsimma:** Kas sinult ka midagi? Minult seda küsimust korduvalt **7. sattuma:** avariisse. Sellel maanteel sageli avariisse **8. hääletama:** Ega te ei tea, kelle poolt ? Siin on kandidaatide nimed, kelle poolt juba

Lk 181 h 6

1. saadeti, on saadetud **2. helistati, on helistatud** **3. sõideti, on sõidetud** **4. tehti, on tehtud** **5. keelduti, on keeldutud**
6. küsiti, on küsitud **7. sattuti/satuti, on sattutud/satutud** **8. hääletati, on hääletatud**

7. Tõlgi.

1. На вечеринке смеялись очень много. 2. В какой школе вы учились? 3. На завтра обещали хорошую погоду. 4. В театр обычно ходят по вечерам. 5. Здесь строится новый дом. 6. Эта квартира не продаётся. 7. В этой школе не изучают русский язык. 8. Она не ест сыр. 9. Это говорилось по радио. 10. Они каждый день ходят в кафе. 11. Обычно в кафе пьют кофе и едят салат. 12. Здесь не курят. 13. Что вам говорили на собрании? 14. Кто смотрел этот фильм? 15. На празднике ели и пили. 16. В парке гуляют. 17. Что обычно делают в школе? 18. Мне не дали конфету. 19. Сегодня мало купили. 20. На рынке редко платят картой.

© Inga Mangus ja Merge Simmul

181

Lk 181 h 7

1. Peol naerdi väga palju. 2. Mis koolis te õppisite? 3. Homseks lubati ilusat ilma. 4. Teatris käiakse tavaliselt õhtuti. 5. Siia ehitatakse uut maja. 6. Seda korterit ei müüda. 7. Selles koolis ei õpita vene keelt. 8. Ta ei söö juustu. 9. Seda räägiti raadios. 10. Nad käivad iga päev kohvikus. 11. Kohvikus tavaliselt juuakse kohvi ja süükse salatit. 12. Siin ei suitsetata. 13. Mida teile koosolekul räägiti? 14. Kes on seda filmi vaadanud? 15. Peol söödi ja joodi. 16. Pargis jalutatakse. 17. Mida tavaliselt koolis tehakse? 18. Mulle ei antud kommi. 19. Täna osteti vähe. 20. Turul makstakse harva kaardiga.

3. KIRJUTA, KES MIDA HOTELLIS TEEB.

1. Hotellis pakutakse hommikusööki.
2. Õhtusöök tuuakse teile tappa.
3. Teie tuba koristatakse iga päev.
4. Teile tehakse pidulik soeng.
5. Teile antakse infot.
6. Teile tellitakse takso.
7. Teile avatakse uks.

Hotelli restoran _____.
Kelner _____.
Koristaja _____.
Juuksur _____.
Administraator _____.
Administraator _____.
Portjee _____.

5. MIDA TEHAKSE PUHKUSENÄDALAL?

1. Esmaspäeval jalutame mere ääres.
2. Teisipäeval ujume basseinis.
3. Kolmapäeval kohtume sõpradega.
4. Neljapäeval tutvume linnaga.
5. Reedel käime tantsimas.
6. Laupäeval vaatame filme.
7. Pühapäeval läheme vara magama.

2. 1. Brasiliasse 2. Austriasse 3. Ukrainasse 4. Šveitsi 5. Norrasse 6. Roots 7. Taani 8. Islandile/Islandisse 9. Soome 10. Ungariisse 11. Slovakkiasse 12. Peruusse 13. Argentinasse 14. Mehikosse 15. Austraaliasse 16. Jaapanisse 17. Saksamaale 18. Itaaliasse 19. Hispaaniasse 20. Portugali 21. Lätti/Lätisse 22. Leedu/Leedusse 23. Poola/Poolasse 24. Sloveeniasse
3. 1. pakub hommikusööki 2. toob õhtusöögi 3. koristab tuba 4. teeb piduliku soengu 5. annab infot 6. tellib takso 7. avab ukse
4. 1. saabusid 2. põlema 3. tundub 4. oleneb 5. lahkute, kustutage 6. kontrollis 7. täita 8. astuge 9. reserveerisin
5. 1. jalutatakse 2. ujutakse 3. kohtutakse 4. tutvutakse 5. käikse 6. vaadatakse 7. minnakse
6. 1. Mulle tundub nii. 2. Mitmeeks päevaks sa sinna lähed? 3. Hotellis on palju vabu tube. 4. Palun kustutage tuli. 5. Kui palju see kokku maksab? 6. Selle eest tuleb lisatasu maksta. 7. Anname teile 10% soodustust. 8. See on kahene tuba. 9. Söök on hinna sees. 10. Ma sooviksin tuba kinni panna. 11. Piletid kehtivad ühe aasta. 12. Ma tahaks(in)/sooviks(in) minna mõnele soojale maale.
7. 1. huvitatud reisi 2. huvitatuid reise 2. erinevat kohta, erinevaid kohti 3. saksa turisti, saksa turiste 4. mõnusat inimest, mõnusaid inimesi

3. MIDA SUVEL TEHAKSE?

1. suvilas elama	_____	6. metsas jalutama	_____
2. kala püüdma	_____	7. laulupeol käima	_____
3. maja värvima	_____	8. jalgrattaga sõitma	_____
4. vara tõusma	_____	9. moosi keetma	_____
5. rödul sööma	_____	10. matkama saartel	_____

4. KAS ☺ VÕI ☹ ?

1. Mulle kingiti lilli.	6. Ma kavatsen lihtsalt maal puhata.
2. Mulle pakuti suuremat palka.	7. Mulle tehti trahvi.
3. Mulle helistati politseist.	8. Ma nägin metsas hunti.
4. Mulle kingiti kontserdipilet.	9. Ma sain kõigega hakkama.
5. Mulle anti juuli vabaks.	10. Ma kolisin linnast suvilasse.

1. 1. Venemaalt Jekaterinburgist 2. kaks aastat 3. ringi rännata 4. paiku/kohti külastada 5. reis Vormsile 6. Rohuküla sadamast 7. suuruselt neljas 8. kolmsada püselanikku 9. palju turiste 10. huvitavaid üritusi 11. Tanel Padari 12. kohtus praaamil 13. eesti keeles 14. Vormsilt tagasi 15. väljub Rohukülast 16. jalgsi Haapsallu 17. täiesti tühja 18. kaunist loodust/öist jalutuskäiku
2. 1. puhkuse ajal 2. ühes vanas talus 3. meiega, matkale 4. marsruudi, ööbimiskohad 5. selle järveni 6. sülle, sõnumit 7. ajalugu, loodust, giidieksami, giidina 8. infot, linnamuuseumist 9. reisisaatjana, Norras 10. Muhust, Saaremaale 11. sõpradega, Norrasse, automatkale 12. Iirimale, kolmeks näädalaks 13. kaardita, mägedesse 14. Mihkliile, maalt 15. asjad, seljakotti, ukse, tänavale 16. taskulambi 17. sinna, kaheks kuuks 18. perekonnale
3. 1. elatakse suvilas 2. püütakse kala 3. värvitakse maja 4. töustakse vara 5. süüakse rödul 6. jalutatakse metsas 7. käikse laulupeol 8. sõidetaks jalgrattaga 9. keedetakse moosi 10. matkatakse saartel
5. 1. talu, talusid 2. lindu, linde 3. küla, külasid 4. tuba, tube 5. suvilat, suvilaid 6. hoonet, hooneid 7. piletit, piletteid 8. saart, saari 9. külalist, külalisi 10. matkajat, matkajaid 11. kolleegi, kollege/kolleegisid 12. hotelli, hotelle 13. kirikut, kirikuid 14. sõpra, sõpru 15. plaani, plaane 16. maja, maju 17. looma, loomi 18. mäge, mägesid 19. jõge, jõgesid 20. järve, järvi 21. kämpingut, kämpinguid 22. etendust, etendusi 23. elamust, elamus 24. üritust, üritusi

Законченное / незаконченное действие в umbisikuline tegumood

Что важно понимать?

Когда ты используешь **неопределённо-личную форму** (umbisikuline tegumood), нужно учитывать:

1. **Законченность действия.**
 2. **Падеж существительного, стоящего после глагола.**
-

1. Если действие ЗАКОНЧЕННОЕ

→ существительное стоит в **NIMETAV**

Пример:

- *See harjutus tehakse klassis ära.* — Это упражнение делают (и закончат) в классе.
- *See harjutus tehti klassis ära.* — Это упражнение сделали в классе.

NIMETAV используется, если:

- действие завершено в настоящем или будущем времени (*tehakse ära*)
 - действие завершено в прошедшем времени (*tehti ära*)
-

2. Если действие НЕЗАКОНЧЕННОЕ / продолжающееся

→ существительное стоит в **OSASTAV**

Пример:

- *Seda harjutust tehakse klassis.* — Это упражнение делают (процесс) в классе.
- *Seda harjutust tehti klassis.* — Это упражнение делали (но не обязательно закончили) в классе.

OSASTAV используется, если:

- действие в процессе, не завершено (в любом времени)
 - нет определяющих слов вроде *valmis*, *ära* и т.д
-

NB! При отрицании ВСЕГДА используется OSASTAV, даже если действие законченное!

Примеры:

- *Seda harjutust ei tehta ära.* — Это упражнение не делают до конца.
 - *Neid harjutusi ei tehtud ära.* — Эти упражнения не сделали.
 - *Seda harjutust ei tehta.* — Это упражнение не делают.
 - *Seda harjutust ei tehtud.* — Это упражнение не делали.
-

Краткое правило по падежу:

Ситуация	Падеж существительного
Законченное действие	NIMETAV
Незаконченное действие	OSASTAV
Любое отрицание	OSASTAV

Примеры (olevik и minevik):

Вид	OLEVIK	MINEVIK
✓ Законченное	<i>See harjutus tehakse ära.</i> <i>Need harjutused tehakse ära.</i>	<i>See harjutus tehti ära.</i> <i>Need harjutused tehti ära.</i>
? Незаконченное	<i>Seda harjutust tehakse.</i> <i>Neid harjutusi tehakse.</i>	<i>Seda harjutust tehti.</i> <i>Neid harjutusi tehti.</i>
? Отрицание	<i>Seda harjutust ei tehta (ära).</i> <i>Neid harjutusi ei tehta.</i>	<i>Seda harjutust ei tehtud (ära).</i> <i>Neid harjutusi ei tehtud.</i>

3 Упражнения

1. Kirjuta lünka sobiv tegusõna umbisikulises vormis. Kasuta olevikku.

- *jooma* • *sööma* • *tulema* • *nägema* • *lööma* • *olema* • *panema* • *käima* • *tegema* • *minema* •
- *tooma* • *müüma* •

1. Pannkooke tavaliselt pühapäeviti. 2. Roosid mõnikord sooja vette. 3. Külas ei liiga tihti. 4. Külla ei väga hilja. 5. Eile ei tänaval ühtegi politseiniikku. 6. Lasteaias iga päev piima ning puu- või köögivilju. 7. Tallinnas Pirital mõni aasta tagasi karu. 8. Minu tuttavatele ükskord külla kell kaksteist öösel. 9. Venemaal ei mulgikapsast, aga Eestimaal 10. Eelmisel aastal Tallinna loomaaeda juurde kaks tiigrit. 11. Pühapäeviti ei halvas tujus, kuid esmaspäeviti mõnikord 12. Teatrisse pidulikus riitetuses. 13. Seda maja juba mitu aastat. 14. Heas peres ei lapsi.

2. Koosta laused.

1. Pood / müüma / odavad / sebid / ja / šamponid. 2. Meil / kodu / jooma / väga / palju / piim. 3. Eelmise aasta / ei / looma / kunst / midagi / uus. 4. Õhtu / olema / kodu / ja / vaatama / telekas. 5. Eile / ei / vaatama / Eurovisioon / lauluvõistlus. 6. Nädal / tagasi / minema / mets / jalgrattad / sõitma. 7. Nädalavahetus / sööma / sageli / kuskil / väljas. 8. Täna / õhtu / ei / tegema / rohkem / töö. 9. Emadepäev / tooma / köik / emad / lilled. 10. Järgmine / aasta / ei / minema / reis. 11. Klaveritund / mängima / klaver / ja / akordionitund / mängima / akordion. 12. Homme / ei / viima / keegi / ujuma.

Lk 183 h 1

- 1.** tehakse **2.** pannakse **3.** käida **4.** minda
- 5.** nähtud **6.** juuakse, süükse **7.** nähti
- 8.** tuldi/mindi **9.** sööda, süükse
- 10.** toodi **11.** olda, ollakse **12.** minnakse
- 13.** müükse **14.** lõöda

Lk 183 h 2

- 1.** Poes müükse/müüdi odavaid seepe ja šampoone. **2.** Meil kodus juuakse/joodi väga palju piima. **3.** Eelmisel aastal ei loodud kunstis midagi uut. **4.** Õhtul ollakse/oldi kodus ja vaadatakse/vaadati telekat. **5.** Eile ei vaadatud

Eurovisiooni lauluvõistlust. **6.** Nädal tagasi mindi metsa jalgratastega sõitma. **7.** Nädalavahetusel süükse/söödi sageli kuskil väljas. **8.** Täna õhtul ei tehta rohkem tööd. **9.** Emadepäeval tuuakse/toodi kõikidele/kõigile emadele lilli. **10.** Järgmisel aastal ei minda reisile. **11.** Klaveritunnis mängitakse/mängiti klaverit ja akordionitunnis mängitakse/mängiti akordionit. **12.** Homme ei viida kedagi ujuma.

Lk 183 h 3

покупать 1. Все цветы к вечеру
раскупили. 2. Сегодня купили меньше
цветов. 3. Все цветы не раскупили к
вечеру. 4. Сегодня покупают меньше
цветов. 5. Сегодня раскупают цветы.
есть 1. Суп съедят. 2. Супы ели в
уличной палатке. 3. Суп едят. 4. Супы
не съедят. 5. Суп ели. 6. Суп съели.
7. Суп не съедят. 8. Суп не съели.
9. Супы едят в уличной палатке.
10. Супы съедят.
читать 1. Эту новость читали на
работе. 2. Эту новость прочитали.
3. Эту новость не прочитают. 4. Эту
новость не читали. 5. Эти новости
читали на работе. 6. Эти новости
прочитали. 7. Эти новости не читали.
8. Эту новость прочитают. 9. Эти
новости прочитают.

Lk 183 h 4

1. Köögis tehakse suurt pirukat.
2. Köögis tehakse valmis suur pirukas.
3. Need pirukad tehakse köögis valmis.
4. Köögis tehakse neid pirukaid.
5. Köögis ei tehta seda suurt pirukat.
6. Köögis ei tehta neid suuri pirukaid.
7. Need pirukad tehti köögis valmis.
8. Köögis tehti neid pirukaid. 9. Köögis ei
tehtud seda pirukat. 10. Köögis ei tehtud
neid pirukaid.
1. See kuulutus saadetakse homme.
2. Seda kuulutust saadetakse praegu.
3. Need kuulutused saadeti ära. 4. Neid
kuulutusi ei saadetud ära. 5. Kuulutus
saadeti ära. 6. Kuulutust ei saadetud.
7. Need kuulutused saadetakse ära.
8. Neid kuulutusi saadeti. 9. Seda
kuulutust ei saadeta.

3. Tõlgி.

ostma

1. Kõik lilled osteti õhtuks ära. **2.** Täna osteti vähem lilli. **3.** Kõiki lilli ei ostetud õhtuks ära. **4.** Täna ostetakse vähem lilli. **5.** Täna ostetakse lilled ära.

6. Supp süüakse ära. **7.** Suppe söödi välitelgis. **8.** Suppi süüakse. **9.** Suppe ei sööda ära. **10.** Suppi söödi. Supp süüakse ära.

lugema

1. Seda uudist loeti töö juures. **2.** See uudis loeti läbi. **3.** Seda uudist ei loeta läbi. **4.** Seda uudist ei loetud. **5.** Neid uudiseid loeti töö juures. **6.** Need uudised loeti läbi. **7.** Neid uudiseid ei loetud. **8.** See uudis loetakse läbi. **9.** Need uudised loetakse läbi.

4. Tõlgி.

•пирог *pirukas, piruka, pirukat // pirukaid*

1. На кухне готовят большой пирог. **2.** На кухне приготовят большой пирог. **3.** На кухне приготовят эти пироги. **4.** На кухне готовят эти пироги. **5.** На кухне не готовят этот большой пирог. **6.** На кухне не готовят эти большие пироги. **7.** На кухне приготовили эти пироги. **8.** На кухне готовили эти пироги. **9.** На кухне не готовили этот пирог. **10.** На кухне не готовили эти пироги.

•объявление *kuulutus, kuulutuse, kuulutust // kuulutusi*

1. Это объявление отправят завтра. **2.** Это объявление сейчас отправляют. **3.** Эти объявления отправили. **4.** Эти объявления не отправляли. **5.** Объявление отправили. **6.** Объявление не отправляли. **7.** Эти объявления отправят. **8.** Эти объявления отправляли. **9.** Это объявление не отправляют.